

έκλείψωσιν ἐκ τοῦ προσώπου τῆς γῆς.

Ἐκ τῶν τριῶν, εἰκόνων, αἱ δύο ταῖς συνοδεύουσι τὸ περὶ Σαμοανῶν ἀρθρον τοῦτο, ή εἰς τὴν πρώτην σελίδα παριστάνει γυναικα Σαμοανῆν, φέρουσαν κεφαλόδεσμον ἐκ μαργαριτῶν, καὶ περιδέραιον ἐξ ὅστέων ἔχθυος καὶ κοραλλίων, ἢ δευτέρα Σαμοανὴν κόρην ἐνδεδυμένην κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν τρόπον, ἀλλ' ἀνυπόδηπον! Ή τρίτη (σελ.

7) ἀρχηγόν, δοτὶς ἡσπάσθη τὸν χριστιανισμὸν διὰ τῆς διδασκαλίας χριστιανῶν νέων σταλέντων ἐκεῖ ἐκ Χαίτης

Ἡ ιστορία τοῦ ἑκοχοστιανισμοῦ τῶν νήσων τούτων εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρουσα. Οἱ πρῶτοι ιεραπόστολοι, οἵτινες ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὰς νήσους ἐκείνας κατὰ τὸ 1830, ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν ἀγρίων. Τοῦτο δύως δὲν ἐμπόδισεν ἄλλους νὰ ὑπάγωσιν ἐκεῖ. Οὗτοι ἔλαβον καλλιτέραν τῶν πρώτων ὑποδοχὴν καὶ κατὰ μικρόν, τῇ βοηθείᾳ τοῦ Γψίστου, κατώρθωσαν νὰ φέρωσιν εἰς τὸν Χριστὸν τοὺς ἀγρίους καὶ ἀνθρωποφάγους ἐκείνους ἀνθρώπους.

— Ἀνταποκριτής τις μᾶς γράφει, διὰ δοσίκαι τρώγει κρόμμια καταλαμβάνεται ὑπὸ σφρόδρου ἔλεγχος (λόειγος) καὶ μᾶς παρακαλεῖ νὰ τῷ εἴπωμεν κανένει λατρείκον! Τὸ κάλλιστον λατρείκον διὰ τῶν φλοιούς τοῦτον εἶνε «τράπανσή τρώγων κρομμύδια!»

ΜΥΡΤΙΣ.

Διήγημα τοῦ πρώτου αἰώνος μ. X.

(Μίδε προηγούμενον φύλλον.)

Ἐπὶ τέλους ἀπόσπασμα Ρωμαίων στρατιώτῶν κατέφθασε καὶ περιεκύκλωσε τοὺς μαχομένους, προτείνοντες δὲ τὰς λόγχας των τοὺς προσεκάλεσαν νὰ διαλυθοῦν. Οἱ πλεῖστοι ἐπαυσαν, δὲν δέ, οἵτινες ἐπέμειναν μαχόμενοι, ἀμέσως συνελήφθησαν καὶ ἀπήχθησαν εἰς τὴν φυλακήν.

Οἱ Κλεομένης καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ὥραν εἰς μάτην ἔζητει τὸν κύριόν του· δέ εἰπεστρέψειν

εἰς τὴν στοάν, ὃπου εἶχεν ἀφήσει τὰ πανέρια καὶ τὸν ὄνον, εἰδὲν ὅτι κέπιοις εἶχε κλέψει τὸ ζῶον, ἀλλ' οὐχὶ τὰ πανέρια. Ἐθεσε λοιπὸν ταῦτα εἰς τὸ δωμάτιον τῶν ἀγορανόμων ἐκεῖ πλησίον, ὃπου εἶχεν δημητρίος φίλον τινά, καὶ ἀνεγώρησεν ἐσπευσμένως οἰκαδε. Καθ' ὅλὸν ἐσυλλογίζετο ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ συμφορὰ καὶ ἡ κλοπὴ τοῦ ὄνου, τοὺς εἶχεν ἐπέλθει, ἐνεκα πρὸς τοὺς θεοὺς ὑβρεῶς τῶν καὶ ἥρχισε νὰ τρέμῃ μηπαῖς τὸν ἐκδικηθοῦν οἱ θεοί, ἐπιφέροντες κακὸν καὶ εἰς τὴν Μύρτιν. Ἀπεφάσισε λοιπόν, ἀμαρτίσῃ εἰς τὴν οἰκίαν, νὰ ἔξιλεώσῃ τοὺς θεοὺς διὰ παντὸς δυνατοῦ μέσου.

— Άλλαι δύως ἀσχολίαι τὸν ἀνέμενον ἐκεῖ. Πλησιάσας εἰς τὴν οἰκίαν, εἰδὲ τὸν ὄνον βόσκοντα ἡσύχως παρὰ τὴν δόνην, ὥστε ἐνόησεν ὅτι δημητρίος θὰ τὸ εἶχε φέρει μαζί του· ἐσπευσε λοιπὸν νὰ εἰσέλθῃ νὰ μάθῃ τὰ καθέκαστα. Άλλὰ μὲ ἔκπληξην του ἀντὶ τοῦ Δημητρίου, εὑρε τὸν γέροντα Ναζωραῖον κήρυκα, καθήμενον εἰς τὸ μαχειρεῖον. Οὗτος ἦτο ωχρός, καὶ τὸ αἷμα ἔρρεεν ἀπὸ τραῦμα τι εἰς τὸν δεξιόν του ωμον ὅστις ἦτο γυμνός, διότι τὰ ἐνδύματά του ἦσαν κατεσχισμένα. Ἐμειδίασεν δύως τόσον φιλοφρόνως πρὸς τὸν παῖδα, ὥστε οὔτος ἔλαθε θάρρος καὶ ἀνακούφισιν. Ταυτοχρόνως εἰσῆλθε καὶ δημητρίος ἀπὸ τὸν κῆπον μὲ ὑφος ἀνήσυχον.

— Δὲν εἰξέρω τί νὰ τὸν κάμω, Κλεομένη μου,» εἶπεν

«εἶναι βαρέως πληγωμένος καὶ δύως ἐπιστρέψῃ ἀπόφει εἰς τὴν πόλιν.»

— Ο θεός μου θὰ μὲ προφυλάξῃ». εἶπεν δὲ γέρων ἡρέμω.

— Ναί, ἀλλὰ ἐκεῖνοι εἶναι θηρία ἄγρια καὶ χρειάζονται ξυλοχόπημα δυνατόν, εἶπεν δημητρίος μὲ θυμόν.

— Α, φίλε μου, δι Κύριος Ἰησοῦς, τοῦ δοποίου εἰμαι ὄπαδός, μᾶς ἔδωκεν ἐντολήν, ἂν μᾶς ἀπίση τις ἐπὶ τὴν μίαν σιαγόνα, νὰ στρέψωμεν εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἀλλην.

— Τότε θὰ σου φαπίσουν καὶ τὰς δύο καὶ τι

Σαμοανὴ κόρη.

έκερδισες! ἀπεκρίθη ὁ Δημήτριος, καὶ ἥρχισε νὰ πλύνῃ τὴν πληγήν, μεθ' ὃ τὴν ἔδεσε ἐγχύσας ὄλιγον ἑκλεκτὸν ἔλαιον, τὸ δόποῖον ἵτο πρω-ρισμένον διὰ τὴν λατρείαν τῶν ἐφεστίων θεῶν.

Ο γέρων ἐμεδίασε παρατηρήσας τὴν χρῆσιν ταύτην τοῦ ἱεροῦ ἔλαιου, ἴδων δὲ συγχρόνως καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν ἐστραμμένα πρὸς τὸν τοῖχον, εἶπεν· «Ἄδελφέ μου, βλέπω ὅτι ἥρχισες νὰ ἀποβάλλῃς τὴν εἰδωλολατρείαν, ἀλλὰ ζητεῖς συγχρόνως καὶ τὸν μόνον ἀγαθὸν Θεόν;»

—⁷Α, πάτερ μου, ζητῶ πράγματι τὸν ἀγνω-στὸν τοῦτον Θεόν, καὶ νομίζω ὅτι τὸν εὔρον διὰ τῶν κηρυγμάτων σου, ἀπεκρίθη ὁ Δημήτριος σοθικῶς.

Ο γέρων τοῦ ἔθλιψε τὴν χεῖρα λέγων· «Εὐ-λογημένον τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου! τί εἴναι πληγαὶ καὶ ραθδισμοὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τοιαύτην γαράν!»

—Δὲν μένεις μαζύ μας νὰ μᾶς διδαξῃς κατὶ περισσότερον περὶ τῆς νέας ταύτης πίστεως; Έγώ ὄλιγα μόνον περὶ αὐτῆς γνωρίζω μόνον ἀπεφά-σισα νὰ μὴ λατρεύσω πλέον τὰ εἰδώλα, ἀλλὰ νὰ γείνω πιστὸς ὀπαδὸς τοῦ μεγάλου καὶ ἀγίου τούτου Θεοῦ.

Ο Κλεομένης ἔξεπλάγη ἀκούων τοὺς λόγους τούτους τοῦ Δημητρίου, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς παρε-κάλεσε τὸν γέροντα Χριστιανὸν νὰ μείνῃ λέγων ὅτι ἔχει χειρόγραφόν τι, τὸ δόποῖον θέλει νὰ τῷ δεῖξῃ.

Ο παῖς εἶχεν ἥδη μάθεις ὄλιγην ἀνάγνωσιν, ὥστε εἶχεν ἀμυδράν τινα ἰδέαν περὶ τῶν περιε-χομένων τοῦ χειρογράφου τούτου· ἥθελεν ὅμως νὰ πληροφορηθῇ ἐν λεπτομερείᾳ, διὰ νὰ ἐννοήσῃ τι ἔγκλημα εἶχε διαπράξει ἡ μήτηρ του.

Εἰς τὰς ἡνωμένας ἴκεσίας αὐτῶν, ὁ γέρων κήρυξ ἐνέδωκε, συγκατανεύσας νὰ μείνῃ μαζύ των τὴν νύκτα ἐκείνην· ἐπρεπεν ὅμως τὴν ἐπο-μένην πρωίαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ Πρωταρίου διοικητοῦ, διὸς νὰ ἀνακριθῇ περὶ τῆς συμπλοκῆς. Μετὰ τὸ δεῖπνον, ὁ Κλεομένης τῷ ἔφερε τὸ πολύτιμόν του χειρόγραφον διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἔξήγησιν τῶν ἐν αὐτῷ γραφομένων.

Ο γέρων ἐκτυλίξας τὴν μεμβράνην ἐκύτταξε τὴν ἀρχήν, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἀνέλαμψεν ἐκ χαρᾶς, καὶ ἥρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ μεγαλοφώνως τὰς καλλιγεγραμμένας γραμμάς· «..... Θέλω εἰσθαι εἰς ἑσᾶς Πατήρ καὶ σεῖς θέλετε εἰσθαι εἰς ἐμὲ νιοὶ καὶ θυγατέρες, λέγει ὁ Κύριος τῶν δυ-νάμεων..... Συμφιλιώθητε μετὰ τοῦ Θεοῦ... . «Ἐλθετε πρὸς Με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πε-φορτισμένοι καὶ ἔγω θέλω σᾶς δώσει ἀνάπτασιν.»

—Λοιπὸν ἡ μήτηρ μου ἵτο Χριστιανή!, ἀνέ-

κράξεν ὁ Κλεομένης καὶ διὰ τοῦτο ἐξωρίσθη ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν της καὶ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας! «Ω μητέρ μου, μητέρ μου! ποῦ εἶσαι, νὰ σοὶ εἴπω καὶ ἔγω, διτὶ ὁ Θεός σου θὰ ἦναι εἰς τὸ ἔξῆς καὶ Θεὸς ἐμοῦ! Σὺ δέ», ἐπρόσθεσεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν κήρυκα, «δὲν θὰ μὲ διδαξῃς νὰ γνω-ρίσω καὶ νὰ λατρεύσω Αὔτον;»

Οι δύο ἡλικιωμένοι εἶχον ἥδει μὲ θαυμασμὸν τὴν ἔξαψιν τοῦ Κλεομένους, ἥδη ὅμως ὁ γέρων κήρυξ ἐγερθεὶς ἔθεσε τὰς χεῖράς του ἐπὶ τῆς κε-φαλῆς τοῦ πατέρος καὶ εἴπε μὲ συγκίνησιν· «Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ τῆς μητρός σου ἀς ἦναι μετὰ σοῦ! Αὔτος νὰ σοὶ δώσῃ πλουσίως τὴν χάριν Του! Αὔτος νὰ σὲ δόηγῃ εἰς πᾶν βῆμα τῆς ζωῆς σου καὶ νὰ σὲ φέρῃ τέλος ὅμοῦ μὲ αὐτήν, εἰς τὴν ζωὴν ἐκείνην ὅπου δὲν ὑπάρχει δάκρυ σούδε χορισμός!»

Ο Κλεομένης τότε ἀναβλέψας ἤρώτησεν. «Ἐ-γνώριζες λοιπὸν τὴν μητέρα μου;»

Ο γέρων ἀνένευσε· «Θὰ ἦτο βεβαίως μία τῶν ἐν κυρπτῷ πιστῶν τοῦ Κυρίου ἐν Ἀθήναις,» εἶπεν.

—Οὕτε λοιπὸν ποῦ εἴναι τώρα δύνασσεις νὰ μοὶ εἴπης; εἴη Κολούθησεν δι παῖς βαρυθυμῶν.

—Οχι, τέχνον μου, ἀλλ’ ὅπου καὶ ἀν ἦναι, δι Κύριος βεβαίως είναι μαζύ της.

—Πρέπει νὰ τὴν εύρω, ἀπεκρίθη ὁ Κλεομέ-νης. «Ἀλλὰ δίδαξέ με πρῶτον περὶ τῆς νέας αὐτῆς πίστεως.»

Σχεδὸν δι’ ὅλης τῆς νυκτὸς ἐκείνης, ὁ γέρων κήρυξ τοὺς ἔξηγει τὸ Εὐαγγέλιον—τὴν καὶ ἡνίκα ἐκείνην ἀγγελίαν—τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν δόποιαν εἴχε κηρύξει πρῶτος δι Παῦλος ἐν Ἀθήναις· οἱ δὲ λόγοι του εὔρισκον ἡγώ εἰς τὰς καρδίας τῶν προ-θύμων τούτων ἀκροστῶν, πρὶν δὲ κοιμηθοῦν ἀμφό-τεροι ἔκαμαν τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐνωθοῦν μὲ τοὺς περιφρονημένους καὶ διωκομένους Ναζωραίους.

Τὰς χαράγματα ὁ κήρυξ ἀνεχώρησε, διὰ νὰ παρουσιασθῇ ἐγκαίρως εἰς τὴν ἀνάκρισιν τοῦ δι-οικητοῦ, καὶ νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ ἐκείνων τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν του, οἵτινες εἶχον συλληφθῆ ἡ κλητή πρὸς ἀνάκρισιν. «Ηρνήθη δὲ νὰ ἀφήσῃ τὸν Δημήτριον ἢ τὸν Κλεομένην νὰ τὸν συνο-δεύσουν. «Ἴσως δὲν σᾶς παρετήρησαν εἰς τὴν συμ-πλοκήν, ὥστε θὰ ἦτο ἀνοησία νὰ ἐκτεθῆτε τό-σον φανερά μαζύ μου.»

—Ακολουθεῖ.

—Ο Χρεστεανοσμὸς εἴναι πνεῦμα, οὐχὶ φάντασμα. «Εχει σῶμα, συνάμα δὲ καὶ ψυχή, δοτικὸν παραμελεῖ τὸ σῶμα, ταχέως μανθάνει διτὶ σῶμα ἔξησθενημένον δὲν δύναται νὰ υποβαστάσῃ ἵσχυρὸν ψυχήν, ἐνῷ ἀπ’ ἐναγκίας οἱ ἀμε-λοῦντες τὴν ψυχὴν εὔρισκουν διτὶ τὸ σῶμα δὲν είναι πτώμα!